

מחוז הצפון - חדשנות, מקצועיות ולמידה

מחוז הצפון המשיך גם השנה בהטמעת שלושת ערכי הליבה בהתאם לתוכנית העבודה: חדשנות, מקצועיות ו"ארגון לומד" ובמקביל, עסק בשיתופי פעולה ייחודיים במגזר הערבי

מאת ד"ר סמי סעדי

מנהל מחוז הצפון,
המוסד לבטיחות ולגיהות
צילום: המוסד לבטיחות ולגיהות

קורסים ייחודיים לנאמני בטיחות - העברנו קורסי נאמנים וקורסים לחברי הנהלה החברים בוועדת הבטיחות, עם תכנים המותאמים לצורכי הלקוח.

הערכות לגיהותנים ומבדקים למדריכים - במסגרת הלימוד והרצון המתמיד בשיפור ביצענו הערכות תקופתיות לפעילות הגיהותנים, תוך הכוונה והסבר לתוצאות ההערכה, וכן, מבדקים תקופתיים לשיפור פעילות המדריכים.

המגזר הערבי במחוז הצפון

מחוז הצפון נטל על עצמו הדרכות ושיתופי פעולה עם גופים שונים, לצורך קידום הבטיחות, בין השאר, בהסתדרות בנצרת, לביצוע קורסים לממונים ייחודיים למגזר הערבי; ההסתדרות בסכנין ובכרמיאל להכשרת עוזרי בטיחות; יחידות לקידום נוער במועצות מקומיות, לביצוע קורסים ל"שגרירי בטיחות", ועם ההסתדרות החדשה - לביצוע ימי עיון למנהלי העבודה בבנייה.

שיתוף פעולה עם ההסתדרות בכרמיאל - קורס עוזר בטיחות

בשיתוף עם שייח' ג'מיל מחאג'נה, המפקח על האימאמים באזור המשולש, הוקדשה דרשת יום שישי במסגדים באזור המשולש לנושא הבטיחות.

כמו כן, נבנתה תוכנית מיוחדת להגברת הפעילות אצל עובדים הצמים ברמדאן. התוכנית כללה מגוון רחב מאוד של פעילות וחלוקת חומר כתוב, שהוכן במיוחד למטרה זו, כמו כללי בטיחות לצמים ברמדאן, חשיבות הבטיחות באסלאם ועוד. ביצענו מאות ביקורים בבתי מלאכה קטנים, לצורך הגברת המודעות

עובדים עם מוגבלות - ערכנו הכשרה לאנשי צוות בשמונה מרכזי מע"ש (מפעל עבודה שיקומי), בשני מרכזי מית"ר (מרכז יום תומך רב-תחומי לנוער) ובארבעה מפעלי שיקום באזור הצפון. נוסף על הדרכת אנשי הצוות, בוצע סקר סיכונים בכל אחד ממקומות העבודה האלה.

ימי עיון למנהלי עבודה בבנייה - ערכנו ימי עיון למנהלי עבודה בבנייה, לצורך רענון והצגת חידושים וכן, ארבעה ימי עיון, שבהם השתתפו כ-100 מנהלי עבודה מאזור הצפון.

מכשיר M3 לבדיקת איכות השמיעה - הכשרנו עובד, ובקרב נשלב בקורס ממונים הרצאות והתנסות בנושא שימור השמע ורעש מזיק. **הדרכות לנוער העובד** - העברנו קורסים של "שגרירי בטיחות" לנוער

הדרכה בניידת שימור שמע

(במסגרת קידום נוער), וביצענו הדרכות לכיתות י"א ו-י"ב בבתי ספר מקצועיים, ברובם במגזר הערבי.

ימי עיון לקידום הבטיחות בענף הבנייה - ערכנו ימי עיון לקידום הבטיחות בענף הבנייה ברשויות מקומיות.

קידום הבטיחות באתרי בנייה במסגרת פרויקט "קו החיים" - במהלך 2019 התקבלו 90 פניות ב"קו החיים" במחוז הצפון. הדרכנו באתרי בנייה שדווחו על ידי עובדי אורח כאתרים מסוכנים.

קורסים לעוזר בטיחות - העברנו 11 קורסים לעוזר בטיחות במחצית השנייה של 2019, שבהם הוכשרו כ-250 עוזרי בטיחות מאזור הצפון. **שילוב מדריכי המחוז בפרויקטים חדשים** - ליווינו וחנכנו מקומות עבודה לצורך קבלת רישיון עסק, בשיתוף עם מינהל הבטיחות והבריאות בתעסוקה.

הדרכה: המחוז הגביר את פעילות ההדרכה במגזר הערבי, הן בהדרכה פרונטלית והן בעזרת ניידת בטיחות. קיימנו קורס נאמנים בסיסי במועצה מקומית כיסרא סמיע - ראשון מסוגו לאוכלוסייה הדרוזית בצפון; קורס נאמנים במועצה מקומית דליית אל-כרמל; הדרכות לשבע קבוצות של בני נוער בשני בתי ספר מקצועיים במגזר הערבי, ביישובים ירכא ומג'ד אל-כרום. ההדרכות היו בנושא בטיחות בעבודה בחופשת הקיץ, והשתתפו בהן כ-130 בני נוער. קיימנו חמישה קורסים ל"שגרירי בטיחות" במסגרת קידום נוער

קורס עוזרי בטיחות בסכנין

הרצאה לחקלאים בכפר מסעדה

במגזר הערבי, לתלמידים שנפלטו ממערכת החינוך הממלכתית והשתלבו בשוק העבודה. ערכנו יום עיון לקידום הבטיחות בענף הבנייה למפקחי פרויקטים ולעובדי מחלקת הנדסה ב-10 רשויות מקומיות במגזר הערבי. פיתחנו תוכנית הדרכה, ראשונה מסוגה, לתלמידי בתי ספר מקצועיים במגזר הערבי. במסגרת זו הועברו שמונה ימי עיון בבית ספר מקצועי בערערה ובכפר קרע, לתלמידים במגמות השונות. מדריכינו מהמגזר שיתפו פעולה במחוז הדרום בהדרכת קורס "שגרירות בטיחות" לנשים עובדות במגזר הבדואי. קורס ממוני בטיחות למגזר הערבי, השני במספר, נפתח השנה עם 22 חניכים, רובם מענף הבנייה והבנייה ההנדסית. נוסף על ההדרכות הפרונטליות, הדרך מחוז הצפון מאות עובדים מהמגזר בשפה הערבית בעזרת ניידת בטיחות באתרי בנייה, תוך בחירה של לומדות המתאימות לאופי הפעילות במקום העבודה.

לסיכום:

מחוז הצפון עמד בכל היעדים ותחומי הפעילות שהוגדרו בתוכנית העבודה השנתית, ואף בוצעה פעילות ענפה מעבר לתוכנית העבודה, תוך שימת דגש על נושאי ליבה ואזורי כשל. ■

بمناسبة حلول
شهر رمضان المبارك
تقدم
"مؤسسة الأمان والصحة المهنية"
بأجل التهاني القلبية وأطيب التمنيات
لجميع الصائمين
سائلة المولى عز وجل، أن يجعله
شهرآمن، وخالي من حوادث العمل
والأمراض المهنية
وكل عام وانتم بخير

לרגל חודש רמדאן
"המוסד לבטיחות ולגיהות"
מברך בברכה לבית,
לכל הצמים
ומאחל שחודש זה יהיה חודש בטוח
וללא תאונות עבודה ומחלות מקצוע
וחג שמח

המוסד לבטיחות ולגיהות
المؤسسة للأمان والصحة المهنية
نعوكم الأمان والهدوء في العمل.

פעולות ייחודיות
לצמים ברמדאן

לבטיחות במקומות עבודה, שמעסיקים עד חמישה עובדים ואינם חייבים במינוי ממונה בטיחות או בהקמת ועדת בטיחות, כך שלמעשה, פעילות מדריכי המחוז היא הפעילות היחידה בתחום הבטיחות שאליה העובדים והמנהלים בהם נחשפים. **בנייה:** הגברנו ביקורים באתרי בנייה קטנים בבנייה פרטית במגזר הערבי. במסגרת זו, הושם דגש על הגברת המודעות לבטיחות אצל עובדים שלרוב זוהי להם החשיפה הראשונה לנושא הבטיחות. **גיהות:** המשכנו בביצוע סקרים לאיתור גורמי סיכון בריאותיים בבתי מלאכה לעיבוד שיש במגזר הערבי, ובניטורים סביבתיים לרמות אבק ורעש במקומות אלה, לרבות מתן המלצות ופתרונות יישומיים לצמצום החשיפה לסליקה. קלטנו גיהות חדש מהמגזר הערבי, במטרה להגביר פעילות בתחום זה ולתת מענה לכל ענפי המגזר הערבי.

www.osh.org.il מרכז מידע: *9214

המוסד לבטיחות ולגיהות
בטיחות ובריאות בעבודה - זה אנחנו.

מחוז הדרום - קידום הבטיחות בבנייה ובתעשייה, לצד שירות ברמה גבוהה

בשנת 2019 היו מטרות העל שהוגדרו, בין השאר, קידום משימות בבנייה, בתעשייה, בבתי מלאכה קטנים ובחקלאות, לצד משימות מיוחדות, כגון עובדים עם מוגבלויות ושיפור הבטיחות במגזר הבדואי

מאת גבריאל סיקסיק

מנהל מחוז הדרום,
המוסד לבטיחות ולגיהות
צילום: המוסד לבטיחות ולגיהות

מבשלות בבטיחות - קייטרינג "אלסנאבל" בחורה

סיום הקורס בחורה

עריית רהט ומועצת אל-קאסום. כן הצלחנו לייצר שיתוף פעולה עם קייטרינג "אלסנאבל" בעיר הבדואית חורה וביצענו איתם, בשיתוף מחוז הצפון, קורס "שגירות בטיחות" והדרכת בטיחות כללית לעובדות מטבח.

משימות ייחודיות - במהלך השנה ביצענו מגוון הדרכות. המיוחדות שבהן: קורס נאמנים לחברי ועדת הבטיחות בחברת בנייה, והדרכות בטיחות כללית בערבית לעובדות מטבח מהמגזר הבדואי בחורה (בסיוע מחוז צפון).

לסיכום: נתוני ההדרכה מעידים שהגענו ליותר מודרכים מאשר בשנה שעברה, ונגענו ביותר מפעלים; השתתפנו ביותר ועדות בטיחות והגדלנו את מספר החקלאים שקיבלו הדרכות, וכן, ערכנו ביקורים בכל מרכזי המע"ש בדרום. ■

קידום הבטיחות בענף הבנייה - הגברנו את הביקורים באתרי הבנייה בכל המרחב, כדי להקטין עד כמה שניתן את מספר התאונות בענף. קורס עוזר בטיחות - פתחנו שני קורסים לעוזרי בטיחות. בדרום קיים קושי גדול בגיוס משתתפים, למרות מאמץ שיווק אגרסיבי, הן במייל והן על ידי מדריכי הבנייה.

קידום הבטיחות בבתי מלאכה קטנים - הגברנו את הביקורים בבתי מלאכה קטנים, כולל חדשים, שבהם טרם ביקרנו.

קידום הבטיחות במפעלים גדולים - הגברנו את הביקורים במפעלים הגדולים ויצרנו שינוי בהעברת המסר לבעלי התפקידים, למשל, יותר הנחיות ופחות הערות. הוגברה השתתפות בוועדות בטיחות תוך מתן הצעות לשיפור, לשיווק חוזקות המוס"ל ולשיווק הניידות במפעלים. **עידן חדש למדריכים** - הכנסנו לשימוש מסופונים, המקלים על המדריכים בשטח בהעברת דוח ליקויים ברור ומקצועי מאתרי הבנייה.

הגברנו את הביקורים במפעלים הגדולים

הרחבנו את קהלי היעד אשר להם ניתנים שירותים, כגון הדרכות לציבור מנהלים; "תפירת" הדרכות בהתאמה לצורכי המפעל; בניית קורס בשפה הערבית לטובת המגזר הבדואי.

שיפור השירות - עמידה בסטנדרטים גבוהים של שירות, כדי לתת ללקוחותינו את השירות הטוב ביותר, ובין השאר, העברת הצעות מחיר ללקוחות לא יותר מ-24 שעות מרגע הפנייה, מענה טלפוני לכל שאלה מקצועית, תזכורות בדבר תוקף להדרכות והסמכות שעומד להסתיים ואחידות בתוכני הדרכה ובפעילות מדריכי השטח. **קידום תחומי הבטיחות במגזר הבדואי** - בשנה החולפת לא הצלחנו ליצור קשרי עבודה עם החברה הבדואית, למרות ניסיונות אל מול

מחוז מרכז וירושלים - עלייה בביצועים בתחומי ההדרכה, התעשייה והבנייה

במהלך השנה החולפת התמקדנו בערכי הליבה שהוצבו כיעד מרכזי לביצוע, תוך מימוש תוכנית העבודה השוטפת - לפי תחומים

מאת שלמה אלוני

מנהל מחוז מרכז וירושלים,
המוסד לבטיחות ולגיהות
צילום: המוסד לבטיחות ולגיהות

מדריכי המחוז השתלבו בפרויקטים חדשים - לומדות יחידניות, לומדות לחקלאות והכנת מצגות בשיתוף מינהל ההדרכה, כגון בטיחות במוסכים, בטיחות בעבודות בנייה ובטיחות בהפעלת מלגזות. פעילות במחסומים והדרכות לעובדים פלסטינים - קיימנו הדרכות במעברים לפלסטינים בתיאום עם המינהל האזרחי, הדרכות לעובדי מחצבות ולעובדי משק, מזון וניקיון. מכשיר M3 לבדיקת איכות השמיעה - התקבל במחוז. בתוכנית לשלב הרצאות והתנסות כערך מוסף לקורס ממונים, במסגרת לימוד נושא שימור השמע ורעש מזיק.

מקצועיות

קורסי נאמני בטיחות ייחודיים - ביצענו קורסי נאמנים יזומים וקורסים "בבית הלקוח", קורסים לחברי הנהלה החברים בוועדת הבטיחות ולחברות מובילות במשק, כגון דפוס ידיעות אחרונות, כל-מוביל, דלק מוטורס, מתקן התפלת מים אשדוד ועיריות פתח תקווה ונתניה. כמו כן, ביצענו קורסי נאמנים לחברות בנייה בבית הלקוח לחברת שרלט, לחברת א. רוזנבוים, לפרי הנדסת תבניות, למפקחי בנייה ברשויות מקומיות ועוד.

קורס נאמני בטיחות במתקן ההתפלה שורק

ימי בטיחות חווייתיים - ערכנו ימי בטיחות ארגוניים, בשילוב מדריכי המוס"ל וניידות הבטיחות. במהלך היום, ביצענו סבב הרצאות

פעילות המחוז משולבת עם גופים במשק הישראלי בכמה מישורים, בתחום המוסדי ובתחום הפרטי והעסקים הקטנים. הגופים שהודרכו בקידום הבטיחות היו, בין השאר, קופות חולים, אוניברסיטאות, מתקני התפלה, משטרת ישראל, יבואני רכב, משרדי ממשלה, רכבת ישראל, מכון וייצמן, נתיבי ישראל, רשות שדות התעופה, חברות בנייה ועוד. מסיכום הנתונים עולה כי קיימת עלייה בביצועים, ביחס לשנה קודמת, בתחומי ההדרכה, התעשייה והבנייה. 32,000 איש הודרכו בניידות, ו-6,500 הודרכו בקורסים ובהרצאות שונות.

חדשנות

פעילות במגזר הערבי בתחום הבמ"קים - פיתחנו מודל הדרכה בדבר הסיכונים, נוסף על הקפדה על מוקדי סיכון לציווד החייב בבדיקת בודק מוסמך, מתקני ואביזרי הרמה, קולטי אוויר ולחץ. עובדים עם מוגבלויות - קבענו "מומחי תוכן" לביצוע אבחונים ברמה הארצית לעמותות, כולל אבחונים לעובדים עם מוגבלויות במגזר הערבי באשקלון, בטירה, בתל אביב, ביבנה ובמזרח ירושלים. חוות לגידול קאנבים - ערכנו אבחון בטיחותי בחוות לכלל תהליך הגידול, אריזה ושינוע המוצרים. הנושא הוצג כפעילות מיוחדת של המוסד לבטיחות ולגיהות.

פורומים לחברות בנייה לקידום בטיחות - קיימנו פגיש עם חברות בנייה פרטיות לצורך הצגת הבסיס החוקי לבטיחות, כולל סיכונים מרכזיים. במפגשים אלו השתתפו מנהלי עבודה ומהנדסי ביצוע והוצגו הדילמות במימוש הבטיחות, לצד ביצוע הפרויקט.

התקנת רשתות בטיחות בעקבות קריאה

"קו החיים" - ב"קו החיים" נרשם טיפול שיא של יותר מ-700 פניות. האבחונים בוצעו באתרי הבנייה השונים ובתחומים שונים: תמ"א, תשתיות בנייה מסחרית, שיפוץ ועוד. במסגרת האבחונים נערך שיפור מקצועי בדיווחים, תוך הפעלת המסופונים החדשים.

ארגון לומד:

הערכת גיהותנים - ביצענו הערכות תקופתיות לשיפור פעילות הגיהותנים, תוך הכוונה והסבר לתוצאות ההערכה.

ניטורי מפעלי שיש - ערכנו ניטור ובקרה לשיפור הבריאות במפעלים קטנים. הצגנו את תוצאות הניטור (ונבצע ניטורים חוזרים במהלך שנת 2020) במקומות שבהם נדגמו רמות חשיפה מעל התקן.

שיפור קורסים לאור ניתוח משובים - קורס נאמני בטיחות למשרד החוץ: הקורס הותאם לנוהלי המשרד, זאת, לאחר לימוד הנהלים, כולל שילוב מקרים מאירועי אמת שהתרחשו בנציגויות בעולם (שרפות, פציעת עובדי קבלן).

שופרו תכנים גם לרשות שדות התעופה, והם התמקדו בבטיחות במוסכים, בחשמל ובציוד קרקע.

קורסים להרחבת ידע למדריכים - במסגרת אבחון אתרי בנייה עלה הצורך בידע בתחום המינהור, וקורס בתחום מדידת קרינה לגיהותנים. במהלך 2020 ישולבו תחומים נוספים.

חקלאות - לאור העמקת שיתוף הפעולה עם משרד החקלאות, בוצע אבחון משקים בשילוב נציגים ממחלקת הגנת הצומח ושילוב בוועדות בטיחות. בהמשך לרצף הפעילות, העביר לנו משרד החקלאות רשימות של משקים פעילים וחוות חקלאיות לצורכי אבחון וקידום הבטיחות.

לסיכום:

פעילות המחוז הייתה מגוונת ונכללה מספר רב של תחומים, כולל פעולות הדרכה בהיקף רחב מול גורמים מוסדיים ופרטיים. פעילות המחוז תמשיך בחתירה לשיפור ולקידום הבטיחות במקומות העבודה. ■

והתנסות בתחומי כיבוי אש ועזרה ראשונה, כולל הרצאות מיוחדות לבטיחות ברמת המשפחה, לדוגמה, במשרד החקלאות, ביה"ח אסף הרופא וביה"ח מעייני הישועה.

יום בטיחות אש חוויתי בבית החולים מעייני הישועה

הצגנו פיילוט לקורס עוזר לבטיחות - החל משלב כתיבת המצגות, המבחנים והרצת קורסים הלכה למעשה: קורסים ראשונים בסכנין, קורסים עם לשכת הקבלנים בחולון ובבת ים, וקורסים יזומים. כאות הערכה הוענק למחוז "פרס" ייחודי על הפעילות לגיבוש הפיילוט. **קורסים רגולטוריים** - שילבנו את מדריכי המחוז בקורסי נאמנים, קורס עוזר בטיחות, רענון עבודה בגובה, רענון מלגזנים ובטיחות בתעשייה. במקביל, נערכה חניכה למדריכים ובדיקת משובים לשיפור מתמיד. כשלב משלים ביצענו חידוש ISO להדרכה.

פעילות עם מינהל הבטיחות - שילוב זרועות עם מינהל הבטיחות במחוז ירושלים הניב פגישות מדריכים ומפקחים, העברת חומר מקצועי ושילוב אבחון בטיחות לאחר צווי בטיחות.

הרצאות נושאיות - נערכו הרצאות בשפה הערבית לעובדי ניקיון, מזון ותעשייה, הרצאות ארגונומיה לבתי מלאכה למלטשות יהלומים, מפעלי שיש, עובדים בקניונים, חברת תעופה "כימנר", חברת תדיראן וחברת אורמת.

ההרצאות התקיימו בבית הלקוח, בהיקף של 240 פעולות הדרכה.

השתלמות מזכירי איגודים מקצועיים בהסתדרות

יצרים בטיחות במגמות העיצוב של אורט

במסגרת שיתוף פעולה בין המוסד לבטיחות ולגיהות ואורט ישראל, ליווה צוות עובדי המוסד ומנהליו סטודנטים ממחלקות המכונות, האלקטרוניקה והתכנה של רשת אורט, בביצוע פרויקטים חדשניים לקידום הבטיחות בעבודה

מאת המוסד לבטיחות ולגיהות

צילום: המוסד לבטיחות ולגיהות

עוד זכו בתחרות דומה במכללות אורט עבודות בתחום העיצוב: הסטודנטים פיתחו ועיצבו מוצרים למזעור הסיכונים. במקום הראשון זכה לוח שנה בבטיחות. העבודה מציגה חקר במספר תחומי בטיחות, מנתחת אותם ומביאה את סיכוני הבטיחות והדרך למזעור הסיכון בכל חודש. 12 הסיכונים שנבחרו והדרכים למזעורם מייצגים את הגורמים לתאונות שהיו יכולים להימנע, לו רק היו מבצעים את פעולות המזעור כפי שהן מוצגות בכל חודש.

מקום ראשון בעיצוב - לוח שנה בבטיחות

במקום השני זכה פרויקט אינפוגרפיקה - העבודה מייצגת אירוע תרבות לאומי, שבו החלטה של עובד לבצע פעולה מסוכנת בלי הדרכה, בלי סיוע ובחוסר מקצועיות מובילה למותו. השורה התחתונה היא מוות מיותר של עובד, שלא עצר בזמן, לא קיבל הדרכה והחל בביצוע פעולה שאותה לא היה מסוגל לבצע. **במקום השלישי** זכה פרויקט "אהבת פועלי הבניין" (על שם השיר הידוע), המציג את מצב הרוח בעת העבודה בבנייה, שמתנהלת בשמחה תוך מבטים על הסביבה - בלי לראות את הסיכונים - עד שיום אחד השמחה נקטעת ברגע אחד של מוות פתאומי של אחד העובדים. ■

נציגי המוסד מציגים את העבודה שזכתה במקום הראשון. מימין: מיקי וינקלר, ראש מינהל הנדסת בטיחות, יו"ר השופטים בתחרות הארצית. משמאל: שלמה אלוני, מנהל מחוז המרכז וירושלים, יוזם הפרויקט

תהליך ההכנה ליצירת הפרויקטים החל בסדרת מפגשים באורט סינגלובסקי ובאורט רחובות, שזם מנהל מחוז מרכז וירושלים במוסד"ל שלמה אלוני. המטרה הייתה לחשוף בפני התלמידים את עולם הבטיחות בעבודה בהיבט הבסיס החוקי, תוך הצגת דוגמאות לתאונות עבודה קטלניות ושילוב הרעיונות האלה במסגרת עבודות העיצוב של הסטודנטים לקראת סיום הסמכתם. העבודות המצטיינות עלו לתחרות הארצית ושלוש הראשונות זכו בפרסים.

ברק הריסון, מנהל מגמת עיצוב תעשייתי באורט סינגלובסקי

שלושה פרויקטים מתחום ההנדסה הרשימו את צוות המוסד"ל במיוחד וזכו בפרסים: **במקום הראשון** - פרויקט "רתמה חכמה" להגנה על העובדים בגובה, אשר מתריעה באמצעות סגירת מעגל חשמלי על מצב הירתמותו של העובד תוך כדי עבודתו בגובה. **במקום השני** - פרויקט Firebot (רובוט-אש), שייעודו לנוע באתרי אש ולסייע באיתור לכודים גם מבעד לעשן סמיך, ובעזרת אפליקציה חכמה הוא מכוון את לוחמי האש לנקודות הימצאות הלכודים. **ובמקום השלישי** - פרויקט "חיישנית", העוסק בתחום הבריאות התעסוקתית. ה"חיישנית" היא מערכת ניידת אוניברסלית, שניתן להתקין בה סוגים שונים של חיישנים ורגשים, בהתאם לסיכונים החשיפה באזור העבודה הנבדק, בין השאר, רעש, רטט, זיהום אוויר ועוד.

פרויקט "חיישנית" - מקום שלישי בתחום ההנדסה